

ศึกษาความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ
อำเภอวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๒

A STUDY OF COMMUNITY RELATIONSHIP OF WANGSAMMOR SCHOOL NETWORK
GROUP 1 IN WANGSAMMOR DISTRICT UNDER UDORNTHANI EDUCATION SERVICE AREA
OFFICE 2

เริงจิตตา ทะวะลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมออำเภอวังสามหมอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 95 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 20 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 130 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการศึกษาพบว่า บุคลากรของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 อำเภอวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 เห็นว่าการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยการให้บริการชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

Abstract

The purpose of this research was to study the personnel development for encouraging student's virtue, ethic and desirable This research aimed to study community relation procession in Wangsammor School Network Group 1, Wangsammor District, Udonthani Education Service Area Office 2 in 3 aspects: community service, community development participation, and encouragement from community.

Samples comprised of 15 principals, 95 teachers and educational persons and 20 school committee. The instrument used for collecting data was 5-point rating scale questionnaire. Statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The result of the research found that the community relation of Wangsammor School Network Group 1, Wangsammor District, Udonthani Education Service Area 2 was holistically at a high level. When considered in each aspect found all aspects were in a high level. Whereas community service was the highest, community development participation was at a moderate, and encouragement from community was at the lowest level.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในยุคปัจจุบัน อยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน ส่งผลให้มีการแข่งขันในด้านต่างๆ เกิดขึ้นมาก โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้การดิ้นรนแข่งขันนี้การดำเนินการทุกอย่าง จะไม่สำเร็จลงไปได้เลย หากปราศจากความร่วมมือและประสานงานระหว่างบุคคลและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่องของการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในอดีตหรือปัจจุบัน จุดเริ่มต้นจะอยู่ที่โรงเรียน แต่ก็ยังคงต้องอาศัยความร่วมมือในการพัฒนา สานต่อ และส่งเสริมความรู้ความสามารถของเด็กจากหน่วยงานอื่นๆ แนวนโยบายในการดำเนินการจัดการศึกษา ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของโรงเรียน องค์กรปกครองท้องถิ่น และความร่วมมือกับผู้มี

ส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของไทยให้เจริญรุดหน้าทัดเทียมกับสังคมโลกในยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หมวดที่ 3 มาตราที่ 43

ชุมชน คือ กลุ่มคนพวกหนึ่งที่มาอยู่รวมกันในอาณาบริเวณหนึ่งโดยคนเหล่านี้ถือว่าตนมีความผูกพันอยู่กับอาณาบริเวณแห่งนั้น มีความยึดเหนี่ยวกันเป็นปึกแผ่นมี นก มีการกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เช่น ครอบครัวยุคต่างๆ ครอบครัวยุคโบราณ วัด ร้านค้า โรงงาน ฯลฯ รวมกันเป็นหมู่บ้านเป็นเมือง แต่กระนั้นก็ตาม แม้ว่าชุมชนจะมีกิจกรรมต่างๆ หลายด้าน และสามารถตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตของสมาชิกได้ แต่ชุมชนก็ยังเป็นหน่วยย่อยของสังคมที่ต้องขึ้นอยู่กับอำนาจรัฐก็ยังเป็นหน่วยย่อยของสังคมที่ต้องขึ้นอยู่กับอำนาจรัฐ (จำนง อติวิวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. 2545:33)

ชุมชน หมายถึง กลุ่มทางสังคมที่อยู่อาศัยร่วมกันในอาณาบริเวณเดียวกัน เช่น ครอบครัวยุคโบราณ หมู่บ้าน ตำบล หรือเรียกเป็นอย่างอื่นมีความเกี่ยวข้องกันสัมพันธ์กัน มีการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้กัน มีความผูกพันกัน เอื้ออาทรกันภายใต้บรรทัดฐานและวัฒนธรรมเดียวกัน ร่วมมือพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน (สนธยา พลศรี. 2542)

กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมและประถมศึกษา จำนวน 7 โรงเรียน เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 เป็นหน่วยงานของรัฐ ที่จัดให้มีอยู่ทุกชุมชนของประเทศเพื่อการศึกษาของชนในชาติ แม้ว่าการศึกษาในระดับนี้ จะเป็นหน้าที่รับผิดชอบของรัฐโดยตรงก็ตาม กลุ่มบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ครอบครัวยุคโบราณและสถาบันสังคมมีบทบาทเข้าร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายประการ ทั้งในด้านการจัดการศึกษาซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวแล้ว แต่ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนควรเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการศึกษา โดยให้การสนับสนุน และร่วมมือกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย เพราะผลสำเร็จของการเรียนการสอน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับทางโรงเรียนเท่านั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ 2525: 23; ปรัชญา เวสารัตน์. 2544: 31) นอกจากนี้ยังให้การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนและสังคม ซึ่งโรงเรียนตั้งอยู่ได้ก็ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากประชาชนตั้งแต่ นพพงษ์ บุญจิตราตุล (2544: 57) กล่าวว่า โรงเรียนในฐานะเป็นสังคมหน่วยหนึ่งของสังคมใหญ่ มีหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาสมาชิกที่ดี มีประสิทธิภาพให้กับสังคมและได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง ส่งบุตรธิดา เข้ามาศึกษาหาความรู้ เพราะฉะนั้นผู้ปกครอง จึงควรที่จะทราบ และเข้าใจ และให้ความร่วมมือ สนับสนุน ทั้งทางด้าน กำลังเงิน กำลังกาย และกำลังปัญญา เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชุมชน อันจะช่วยให้ การศึกษาของบุตรหลานก้าวหน้าและมีคุณภาพมีประสิทธิภาพสูง นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ต้องยึดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปในสภาพที่พึงประสงค์ในด้านมาตรฐานการเรียนการสอนให้มีการประสานงานและร่วมมือกัน ระหว่าง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือ แก้ไข และพัฒนานักเรียน ด้านการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ได้มีการกล่าวถึงงานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในหลักเกณฑ์และวิธีการปรับปรุง การกำหนดตำแหน่ง และแต่งตั้งข้าราชการครู สชยงานบริหารในสถานศึกษา เกณฑ์คุณภาพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญ โดยกล่าวถึงงานความสัมพันธ์กับชุมชนสรุปได้ 2 ด้าน ดังนี้ ด้านแรก การให้บริการและให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านที่สอง การได้รับการบริการและร่วมมือกับชุมชน ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียน และแสดงความรู้สึกรักเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน มีกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2543:36-37)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครู ผู้ปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 อำเภอวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ตระหนักในความสำคัญว่า ครูเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญ ในความสำเร็จของงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หากครูมีความเข้าใจ และให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อย่างดีแล้ว งานที่ตั้งเป้าหมายไว้ ก็จะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งโรงเรียนต่างๆ ได้ดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน มาเป็นเวลานานแล้ว แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการไปพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ อำเภอวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชน ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ อำเภอวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2552 มี 3 ด้าน คือ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา2552 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต2 จำนวน 7 โรงเรียน
ได้แก่ โรงเรียนวังสามหมอวิทยาโรงเรียนหนองกุงทับม้า โรงเรียนน้อยใหญ่ใจ โรงเรียนสหราษฎร์วิทยานุสรณ์ โรงเรียนอนุบาลวังสามหมอ
โรงเรียนโนนสว่าง และโรงเรียนบ้านไทยสมพร รวม 270 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2
จำนวน 130 คน โดยแบ่งออกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 15 คน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 95 คน คณะกรรมการสถานศึกษา
จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยค้างนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสาม
หมอ 1 อำเภอวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียน แบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร
เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้บริการชุมชนชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนมี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เมื่อพิจารณาการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามเพศ พบว่า บุคลากร
เพศชายมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด บุคลากรเพศหญิงมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เมื่อพิจารณาการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามการดำรงตำแหน่ง
พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความ
คิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้บริการชุมชนและด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เมื่อพิจารณาการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า
บุคลากรที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด และด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด บุคลากรที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย
ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด บุคลากรที่มีวุฒิ
การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้ศึกษานำเอามาอภิปรายตามสรุปผลการวิจัย ดังนี้

การดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชน ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ อำเภอวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามุกดาหาร เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ
บุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการให้บริการ
ชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าโรงเรียนเห็นความสำคัญในการให้บริการ เมื่อมีปัญหาละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับชุมชน
หรือเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนจะได้ร่วมกันช่วยกันแก้ปัญหา ทางโรงเรียนจึงได้ให้บริการด้านการบริการชุมชนสม่ำเสมอจนทำให้
ชุมชนเลื่อมใสศรัทธา และเคารพนับถือชุมชนยอมรับ งานด้านการบริการจึงถือว่าเป็นความสำคัญและจำเป็นอย่างยี่ด้านความร่วมมือในการ
พัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยปานกลาง แต่ในการศึกษาระดับความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของแซนเดอร์ส Sanders. 2002: 116-A) ได้ทำการศึกษา ความต้องการร่วมมือและการให้การสื่อสาร ระหว่างบ้าน กับโรงเรียนซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนของนักเรียนอเมริกัน อเมริกัน โดยจัดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการลงมือปฏิบัติ เพื่อเพิ่มพูน ความร่วมมือและการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา การช่วยเหลือแบบการมีส่วนร่วมระหว่าง ผู้ปกครอง นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน โดยผู้เข้าร่วมโครงการของการวิจัยปฏิบัติการต้องปฏิบัติตามขั้นตอน 4 ขั้น คือ ปัญหา การสำรวจ การลงมือปฏิบัติและการประเมินผล ผลการปฏิบัติพบว่าเมื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากยิ่งขึ้นจะทำให้เพิ่มการสื่อสาร และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น

สำหรับด้านได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเนื่องจากครูมีภารกิจมากและรับผิดชอบต่อหน้าที่ หลายอย่างไม่มีเวลาให้กับชุมชน ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี รวมทั้งบุคคลในชุมชนต้องประกอบอาชีพส่วนตัว มี ภารกิจหน้าที่ในครอบครัว และสังคม จึงไม่มีเวลาประสานงานกันกับทางโรงเรียน ไม่เห็นความสำคัญโรงเรียนจึงไม่ได้รับการสนับสนุนจาก ชุมชน ทางโรงเรียนอาจไม่ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับชุมชน โรงเรียนต้องศึกษาชุมชน จัดการ ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พยายามใช้ทรัพยากรที่มีในโรงเรียนและ ชุมชนให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. โรงเรียนควรวางแผนการปฏิบัติงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ชุมชน
2. โรงเรียนควรเป็นผู้นำในด้านการบริการ
3. โรงเรียนควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและ วิทยาการต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนกับชุมชน
3. บุคลากรในโรงเรียนทุกคนต้องศึกษาชุมชนให้เข้าใจ เพื่อให้เข้าถึงชุมชน ผู้ปกครอง รวมทั้งองค์กรในท้องถิ่นว่า มี ความคิด และมีความต้องการเข้ามามีส่วนสนับสนุนในโรงเรียนในลักษณะใด

บรรณานุกรม

กิติมา ปรีดีติติก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรพัฒนา

โกมล ศิริพันธ์แก้ว (2541). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

เชษฐา ชนะบุญ. (2543). การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชรตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนครูสายผู้สอนและประธานกรรมการ สถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่าย เอกสาร.

เดือนใจ แก้วประเสริฐ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ถวิล คนฉลาด. (2540). ปัญหาการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของคณะกรรมการโรงเรียน กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่าย เอกสาร.

ทิพทยา สุวรรณภูมิ. (2544). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของคณะกรรมการโรงเรียน กลุ่มศรี นครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2540). การประชาสัมพันธ์โรงเรียน. กรุงเทพฯ: พี.เค.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- _____. (2534). หลักการบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ: พิศารพิมพ์.
- นิรันดร์ ช่วยเจริญ. (2543). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พินิจดา วีระชาติ. (2542). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน. (2525). บทบาทโรงเรียนต่อชุมชน. เอกสารสอนชุดวิชาโรงเรียนชุมชน กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์ การพิมพ์
- ภูวนาด คงแก้ว. (2539). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่าย
เอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542 พฤศจิกายน). "ประเทศชาติจะได้อะไรจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ราชภัฏกรุงเทพฯ. 5(11): 61-62.
- ละออ เกษมสุวรรณ. (2544). สภาพปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ
ศึกษา เขตการศึกษา 5. ปรินญาณินท์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- วลัยภรณ์ สุวรรณสิทธิ์. (2543). ความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน. ปรินญาณินท์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- วิโรจน์ เปลี่ยนรวงศ์. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการ
เรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมศักดิ์ ต้นเจริญกิจ. (2542). การปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุรวัช ศรีวัช. ม.ร.ว. (2532). เทคนิคการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นต์
ติ้งกรุ๊ป.
- เสวียน ราชคำ. (2546). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านธาตุกุดพร้าว อำเภอวาริชภูมิ
จังหวัดสกลนคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุไรวรรณ ห่วงสกุล. (2539). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชนในเขตปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ศศ.
ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- Engle, David Stanley. (1999). **Educational Administration**. (online). Available: <http://www.Glocam.org/detes/index.html>.
- Harris, Alison Marie. (1975) "School Community Relationship: A Namibian Case Study" **Dissertation Abstracts International**.
36 (9).
- Lawrence, C.O. (1997, December). "The Interorganization Relationship between a Community a Sad Program and a Public
School". **Dissertation Abstracts International**. 57 (December): 2287-A. Photocopied.
- Sanders, David Adam. (2002) "The Dynamics of Parent-school Communication Collaboration and African American Students'
Success: A Participatory Action Research Study". **Dissertation Abstracts International**. 63(6): 116-AQ,
Photocopied.